

ACTUACIÓ DAVANT SOSPITA DE GRIP A (H1N1)

ACORDS DEL GRUP TÈCNIC DE SEGUIMENT DE LA GRIP NOVA DEL SISO

14 D'OCTUBRE DE 2009

INTRODUCCIÓ

Objectius del Grup:

- 1) Consensuar pautes d'actuació dels professionals de la salut a nivell de la comarca per donar una resposta homogènia davant la pandèmia per la grip nova
- 2) Facilitar amb un document de consens de consulta fàcil per l'abordatge dels aspectes assistencials
- 3) Seguiment de l'evolució de la pandèmia i recomanar canvis en el document o en les actuacions consensuades prèviament si s'escau

Aspectes considerats:

- Actuació davant un cas sospitós, criteris de derivació a l'hospital i tractament farmacològic
- Profilaxi postexposició
- Ús de mascaretes
- Vacunació

Documents de referència:

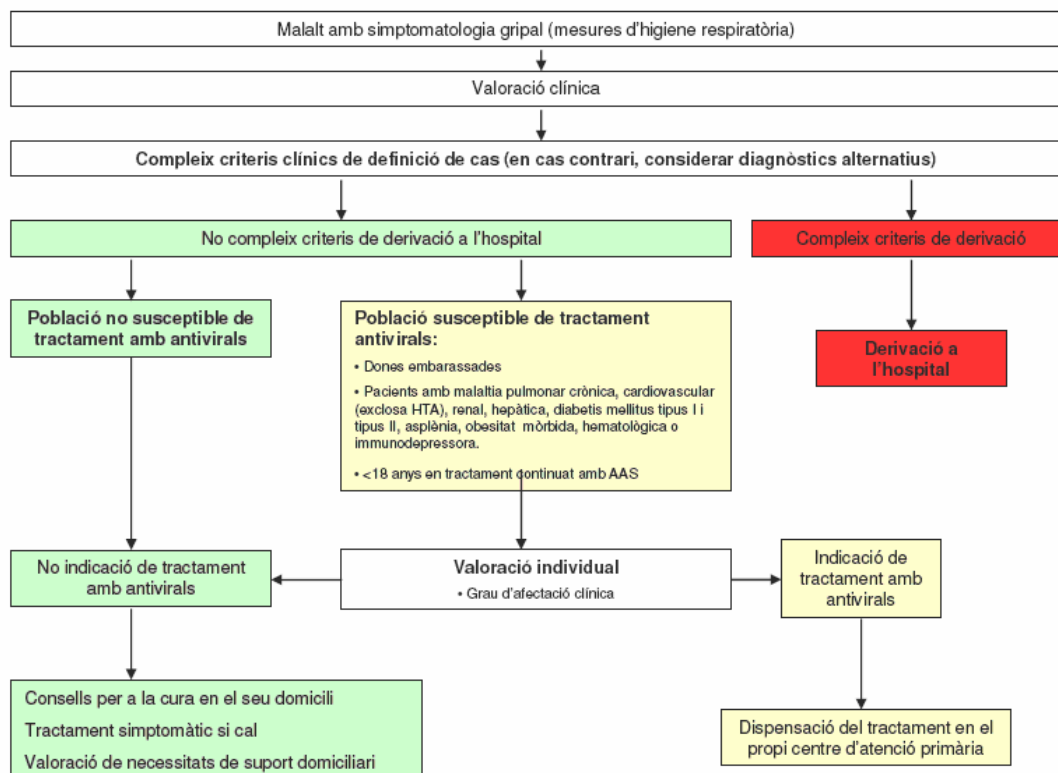
- Protocol Grip A Departament de Salut:
<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir438/gr27042009.pdf>
- Gestants:
<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir438/embarprot09.pdf>
- Tractament antiviral:
<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir438/protantivirals2009.pdf>

Recomanacions genèriques:

- Els criteris de derivació a l'hospital d'un cas han de ser clínics, segons la gravetat del pacient, evolució i possibilitat de complicacions.
- No s'han de derivar malalts a nivell hospitalari únicament per estudi i confirmació d'un cas sospitós de grip A ja que això només es realitza en casos greus que requereixen hospitalització

1. ACTUACIÓ DAVANT UN CAS SOSPITÓS I TRACTAMENT FARMACOLÒGIC

Actuació davant un cas en l'atenció primària (*)

(*) En el cas dels pacients que siguin atesos a través de l'assistència sanitària privada i que d'acord amb els criteris establerts en aquest protocol requereixin tractament antiviral, el poden obtenir a través dels seus centres sanitaris de referència.

VALORACIÓ D'INDICACIÓ DE TRACTAMENT (basat en la darrera versió dels protocols del Departament)

Tractament d'elecció: Oseltamivir. Recordar que, si cal iniciar-lo, fer-ho, com a molt tard, abans de 48 hores de l'inici dels símptomes.

► Població susceptible de ser tractada amb antivirals (valoració clínica individualitzada)

- Dones embarassades
- Pacients amb malaltia pulmonar crònica (inclosa displàsia bronco-pulmonar, fibrosi quística i asma moderat-greu persistent)
- Pacients amb malaltia cardiovascular crònica (exclosa la hipertensió)
- Pacients amb diabetis mellitus tipus I i tipus II amb tractament farmacològic
- Insuficiència renal moderada-greu
- Pacients amb hemoglobinopaties i anèmies moderades-greus
- Pacients amb asplènia
- Pacients amb malaltia hepàtica crònica avançada
- Pacients amb malalties neuromusculars greus
- Pacients amb immunosupressió (inclosa l'originada per la infecció pel VIH o per fàrmacs o en els receptors de transplantaments)
- Pacients amb obesitat mòrbida (índex de massa corporal igual o superior a 40)
- Menors de 18 anys que reben tractament continuat amb àcid acetilsalicílic, per la possibilitat de desenvolupar una síndrome de Reye

CASOS ESPECIALS:

- GESTANTS: Clarament el tractament de la pacient gestant amb clínica es amb **oseltamivir** amb VALORACIÓ INDIVIDUAL, RECOLLINT CONSENTIMENT ORAL I REGISTRAN-T'HO A LA HISTORIA CLÍNICA. La pauta és la mateixa que en adults. Només pensar en zanamivir quan sigui una profilaxi postexposició en pacients embarassades amb factors de risc.
- MALALTS AMB I. RENAL CRÒNICA:
  - Cl. Creat. < 30 ml/min: 75 mg/24 h x 5 dies (reducció del 50% de la dosi habitual)
- MALALTS EN HEMODIÀLISI:
  - 30 mg després de la diàlisi després de la diàlisi en sessions alternes (habitualment 3 sessions setmanals)
- MALALTS EN DIÀLISI PERITONEAL:
  - 30 mg a la setmana (1 sola dosi)

TRACTAMENTS DISPONIBLES I DOSIFICACIÓ

1. **Oseltamivir (TAMIFLÚ) 75 mg 10 càpsules.** Per al tractament d'infants de més de 13 anys o 40 kg de pes i d'adults. La dosi de tractament és 75 mg dos cops al dia durant 5 dies. Per tant, la posologia és d'una càpsula per a cadascuna de les dues preses diàries.
2. **Solució oral d'oseltamivir (15 mg/ml) en flascons de 50 ml,** que **cal conservar en fred** i que, inicialment, té una caducitat de 6 mesos a partir de la data de fabricació, la qual consta a l'etiqueta del flascó.
Cada flascó conté quantitat suficient per al tractament complet d'un adult.
Cal donar una xeringa dosificadora doncs no hi va i un full de prospecte adjunt.
3. **Comprimits d'oseltamivir 30 mg.** Per al tractament de nens de menys de 13 anys o menys de 40 kg de pes. La dosi depèn del pes i l'edat (veure taula adjunta).
Si s'usen per a adults, la posologia és de 2,5 comprimits cada 12 hores durant 5 dies.
El comprimit és ranurat, la qual cosa permet que es pugui partir per la meitat. Cal donar instruccions al pacient que reservi una de les meitats per a la següent presa. (la caixa està calculada perquè arribi al tractament pensat per un adult durant 5 dies).
No disponible en aquests moments a Primària.
4. **Comprimits d'oseltamivir 45 mg.** Per al tractament de nens de menys de 13 anys o menys de 40 kg de pes. La dosi depèn del pes i l'edat (veure taula adjunta).
No disponible en aquests moments a Primària.
5. **Zanamivir (RELENZA) 5mg/dosi en pólvores per a inhalació,** es reserva per a tractament o profilaxi en dones embarassades, **no disponible en aquests moments a Primària.**

ÚLTIMS CANVIS: el "Pleno del consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud" ha aprovat que la **dispensació d'antivirals a partir de l'1 de novembre es torni a fer des de les oficines de farmàcia.**

QUADRE RESUM DE TRACTAMENT ANTIVIRAL

Antivirals	Oseltamivir (Tamiflu®) càpsules 30, 45, 75 mg i suspensió 15 mg/mL		Zanamivir (Relenza®) pols seca per inhalació	
DOSI	Tractament		Profilaxis-postexposició	
	Adolescents i adults		Adults i nens >5 anys	
	75 mg 2 cops al dia (5 dies)		10 mg (2 inhalacions) dos cops al dia (5 dies)	
	Nens 1-12 anys		10 mg (2 inhalacions) un cop al dia (10 dies)	
	<= 15kg	30 mg 2 cops al dia (5 dies)	30 mg/dia (10 dies)	
	>15kg-23kg	45 mg 2 cops al dia (5 dies)	45 mg/dia (10 dies)	
	>23kg-40kg	60 mg 2 cops al dia (5 dies)	60mg/dia (10 dies)	
	>=40kg	75 mg 2 cops al dia (5 dies)	75 mg/dia (10 dies)	
	Nens < 1 any (a) [Informació molt limitada: no es recomana l'ús rutinari]			
	2-3 mg/kg 2 cops al dia (5 dies)			
	Ajust de dosi en IR		Ajust de dosi en IR	
	ClCr	Tractament	Profilaxis-postexposició	
	>30ml/min	75 mg 2 cops al dia	75 mg 1 cop al dia	
	>10<=30ml/min	75mg/dia o 30mg 2 cops al dia	75 mg cada 2 dies o 30 mg/dia	
	<=10ml/min i hemodiàlisi	NO recomanat	NO recomanat	
Embaràs. (c) [Categoria C FDA: consensuar tractament amb la pacient] Oseltamivir seria el medicament d'elecció en el tractament. (3)		Embaràs (c) [Categoria C FDA: consensuar tractament amb la pacient] Zanamivir seria el medicament d'elecció en la profilaxis post-exposició. (3)		
Tractament		Profilaxis-postexposició		
75 mg 2 cops al dia (5 dies)		75 mg/dia (10 dies)		
Lactància (b) [Transmissió infima: consensuar tractament amb la pacient] Oseltamivir seria el medicament d'elecció en el tractament. (3)		Lactància (b) [No recomana la fibra tècnica: consensuar tractament amb la pacient]		
Tractament		Profilaxis-postexposició		
75 mg 2 cops al dia (5 dies)		75 mg/dia (10 dies)		
		10 mg (2 inhalacions) dos cops al dia (5 dies)		
		10 mg (2 inhalacions) un cop al dia (10 dies)		
CONTRAINDICACIONS		Intolerància al principi actiu o als excipients.		
EFFECTES ADVERSOS		Freqüents: Nàusees, vòmits, dolor abdominal. (Es recomana prendre el medicament juntament amb els àpats per evitar-los)		
INTERACCIONS		Rars: dificultats respiratòries, reaccions cutànies , al·lèrgiques i psiquiàtriques.		
PRECAUCIONS		Cap clínicament rellevant. Precaució: clorpropamida, metotrexat o fenilbutazona.		
		Cap clínicament rellevant.		
		Ef. Adversos rars: neuropsiquiàtrics (especialment nens i adolescent), hepàtics, oculars, arrítmies i reaccions cutànies greus.		
		Pacients amb malalties respiratòries i especialment pacients amb asma greu i MPOC: casos de broncoespasme.(2)		

(a) Recomanat per l'AEMPS en cas que la situació clínica concreta o la situació pandèmica declarada ho requereixin. Generalment es consideraria suficient una dosi de 2mg/kg.

(b). Les fitxes tècniques no recomanen l'ús d'aquests fàrmacs en dones en període de lactància però la nota de l'AEMPS recomana les dosis indicades dels medicaments en cas que sigui necessari el seu ús. (3)

(c) Tant l'oseltamivir com el zanamivir tenen la categoria C de risc de la FDA durant l'embaràs. Ambdues fitxes tècniques no recomanen utilitzar aquests fàrmacs. Segons la nota de l'AEMPS cal reservar-los pels casos que la situació clínica concreta o la situació pandèmica declarada ho requereixin i que els beneficis per a la mare justifiquin el risc potencial fetus. Així doncs cal realitzar una valoració benefici-risc de forma individualitzada i compartir amb la pacient la decisió d'iniciar la teràpia antiviral.

Bibliografia

1.- Fitxa Tècnica Tamiflu®. Disponible en www.agemed.es. Accedit 12/8/09.

2.- Fitxa Tècnica Relenza®. Disponible en www.agemed.es. Accedit 12/8/09.

3.- Nota Informativa de la Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios. Actualización de la nota informativa sobre la preparación y administración de oseltamivir y zanamivir en niños menores de un año, gestantes y mujeres en periodo de lactancia y, personas con problemas de deglución (7/8/09). Accedit 12/8/09. Disponible en: www.agemed.es

4.- European Medicines Agency. European Medicines Agency recommends updating the product information for Tamiflu. Press release 31/07/08. Disponible en: <http://www.emea.europa.eu/htms/human/pandemicinfluenza/novelflu.htm#Updateon31July2009>

SAP Girona Nord. Unitat de Farmàcia. Mariona Nadal. 972 67 77 10. apellicer.girona.ics@gencat.cat [Centre adherit al CedimCat (www.cedimcat.info)]

SAP Girona Sud. Unitat de Farmàcia. Toni Guerrero. 972 20 00 00 (ext. 411). aguerrero.girona.ics@gencat.cat

Data d'elaboració: setembre de 2009. Aquesta taula està subjecta a canvis a mesura que es disposi d'informació més actualitzada. Es recomana consultar la pàgina web del Departament de Salut.

ACORDS DEL GRUP TÈCNIC respecte al tractament:

- **PACIENTS ADULTS D'ALT RISC QUE ES RECOMANA TRACTAR:**

1. Obesitatat mòrbida. IMC>40
2. Embaràs: cal valoració individualitzada risc-benefici, acordada amb la pacient i registre del consentiment oral a la HCAP
3. Immunossupressió: HIV, CD4 baixos, neoplàsics en tto quimioteràpic, asplènies.
4. Pacients amb qualsevol patologia crònica inclosa al protocol, **classificat com a sever o amb classe funcional elevada**, i que el clínic tingui clar que el pacient evolucionarà malament.

- **NENS QUE CAL TRACTAR:**

1. Nens amb patologia crònica de risc
2. Asmàtics amb grau de severitat moderada-greu (més de 3 crisis/any o en tractament continuat amb corticoides inhalats)

Es recomana tractament com a molt 1 cop durant l'hivern

Donat el risc de les infeccions gripals en nens petits i les poques dades amb oseltamivir, el nens menors d'un any han de ser tractats sota una estricta supervisió mèdica, i els menors de 3 mesos, depenent de la seva situació clínica, normalment a l'hospital.

2. PROFILAXI POST-EXPOSICIÓ

Només a valorar en les següents situacions:

- PACIENTS EMBARASSADES AMB FACTORS DE RISC (no sistemàticament a totes les embarassades!!)
  - Elecció: ZANAMIVIR 2 inh/dia x 10 dies (en cas de problemes respiratoris que contraindiquin la via inhalada pot utilitzar-se OSELTAMIVIR 75 mg/dia x 10 dies).
  - No recomanable fer tractaments repetits si hi ha molts contactes
- NO PROFILAXI EN IMMUNOSUPRIMITS
- PERSONAL SANITARI: NOMÉS PROFILAXI en cas de personal de RISC i amb clar indicati d'exposició (p. ex. Personal sanitari que practica intubacions, fibrobroncoscòpies, procediments que provoquen aerosols...)

- RESIDÈNCIES GERIÀTRIQUES : PRIMER CONTACTAR AMB UNITAT DE VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA per concretar si cal fer profilaxi.

3. ÚS DE MASCARETES PROTECTORES

- Cal tenir en el punt d'entrada dels malalts **cartells amb les mesures d'higiene respiratòria**.
- Els malalts que tinguin simptomatologia gripal ho han de comunicar al mostrador d'informació de recepció.
- Si els símptomes són de sospita i la persona no és atesa d'immediat, **cal proveir-la de mascareta quirúrgica** i indicar-li que esperi en una àrea preparada per a aquests casos: uns quants seients separats més d' 1 metre de la resta (no calen separacions físiques).
- **En el personal sanitari** cal la realització de les mesures generals de protecció a exposició respiratòria i l'ús d'**equips de protecció personal** recomanats al protocol.

4. VACUNACIÓ

- **Es recomana seguir les pautes de vacunació que ens faci arribar el Departament per la VACUNACIÓ DELS PROFESSIONALS, ESPECIALMENT PER PREVENIR CONSTITUIR-SE EN VECTORS DE LA INFECCIÓ**